

КУРДОНЕРИ БУДІВЕЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЯК СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ОЗЕЛЕНЕННЯ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Г.М. Агеєва к.т.н., с.н.с., Дійсний член Академії будівництва України,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Актуальність теми доповіді. Розвиток сучасних міст у більшості випадків пов'язаний з ущільненням забудови, скороченням розмірів рекреаційних територій, збільшенням рекреаційного навантаження на міські парки, сади, сквери; погіршенням екологічного стану навколишнього середовища та ін. Не виключенням є й місто Київ, який довгі роки мав статус «самого зеленого європейського мегаполіса». Програма комплексного розвитку зеленої зони Києва постійно коригується: окремі ділянки виключаються з мережі зелених насаджень загального користування, інші – резервуються для її розвитку. Інколи зелені насадження виконують подвійні функції – обмеженого та спеціального призначення, що сприяє вирішенню проблемних питань покращення екологічного стану навколишнього середовища не тільки окремих об'єктів, але й міських вулиць та доріг, з якими ці об'єкти межують.

Мета доповіді – висвітлити особливості системи озеленення окремих ділянок території Національного авіаційного університету (НАУ), зокрема, вздовж проспекта Любомира Гузара.

Основні результати дослідження. Університет розташований у Солом'янському районі м.Києва, має територію площею 72 га. Вона межує:

- з проспектами Любомира Гузара та Відрадним, вулицями Гарматною та Михайла Донца які мають різний склад та інтенсивність руху громадського та приватного транспорту;
- з міським парком «Відрадний» та просвітницьким музеєм просто неба «Мамаєва Слобода».

Територія має високий рівень озеленення (рис. 1., а). За функціональними ознаками – це зелені насадження обмеженого користування, розміщення яких виконано за стаціонарною формою та характеризується різноманіттям дерев, чагарників, багатокольоровою трав'яною та квітковою рослинністю. Це – своєрідна ландшафтно-рекреаційна територія, фрагменти природного каркасу якої були збережені в процесі урбанізації та розпланування. Саме це додає території НАУ додатковій привабливості впродовж року: користувачами є не тільки працівники та студенти, але й мешканці найближчих до НАУ житлових будинків та кварталів.

Навчальні корпуси №№1, 8, 8-а, їдальня, бібліотечний корпус формують забудову непарної сторони просп. Любомира Гузара. Чолові фасади ідальні та корпусів №№1, 8-а, бічний фасад корпусу №8 орієнтовані на Пн-Зх та не потребують додаткового захисту стін від перегріву, а тротуари, розташовані поруч, – захисту від сонячних промінів. На цій ділянці проспект має асиметричне рішення озеленення, тобто з парної сторони висаджені дві стрічки зелених насаджень:

- між проспектом та тротуаром (для затінювання поверхні останнього);

- між тротуаром та житлово-громадською забудовою (для затінювання фасадів та виключення надмірної інсоляції житлових приміщень).

Планувальне рішення навчального корпусу №1, побудованого у 1955-1957 роках, – основний корпус та його бічні крила, які виступають у бік проспекту, формують відкритий, теж у бік проспекту, парадний двір – курдонер (франц. cour d'honneur, рис. 1, б). Планувальне рішення бібліотечного корпусу, навчальних корпусів №8-а, 8, побудованих у 1972-1976 роках, формують ще один, розвинений у плані та відкритий у бік проспекту, курдонер (рис. 1, в).



а

б

в

Рис. 1. Територія НАУ: а – планувальне рішення; б – корпус №1, фрагмент курдонеру; в – курдонер біля корпусів №№8, 8-а.
Фото з сайту: education.profitworks.com.ua

Територія парадних дворів НАУ спланована, благоустроєна та озеленена за стаціонарною формою (дерева, живоплоті, трав'яна та квітнева рослинність) – рисунки 1, б, в. Вона сприяє покращенню екологічного стану ділянки забудови НАУ вздовж проспекту та виконує вагомі іміджеві функції. Курдонери стали традиційними локаціями зборів випускників НАУ. Найбільш святковим виглядає курдонер перед головним корпусом університету в перебігу зустріч випускників минулих десятиріч.

Висновки. Збудова території НАУ являє собою результат впровадження комплексу вдалих містобудівних та архітектурних рішень спеціалізованих закладів вищої освіти, реалізованих упродовж 1960-1980-х років. Це дозволяє доповнити теоретичну складову підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» наочними прикладами функціонального зонування, планування, благоустрою та озеленення території окремого закладу, а також оцінити на практиці особливості системи озеленення об'єктів, розташованих поруч з проспектами.